

[Syn](#)

Glaskroppsavlossning

Glaskroppsavlossning beror på ögats naturliga åldrande och ger sällan några besvär. Det är vanligast hos dig som har fyllt 50 år. Oftast märker du inte av det. Ibland kan det gå håll på näthinnan när glaskroppen lossnar, men det är mycket ovanligt. Då behöver du behandling.

Behandlingen behövs eftersom det annars finns risk att du får [näthinneavlossning](#).

Du kan få glaskroppsavlossning i ett eller båda ögonen. Det behöver inte ske samtidigt i båda ögonen.

Symtom

Glaskroppen är en genomskinlig geléklump i ögat (orange på bilden) som ger stöd åt näthinnan.

Glaskroppsavlossning kommer ofta plötsligt. Det gör inte ont. Men det är vanligt att få ett eller flera av följande symtom vid en glaskroppsavlossning:

- Du ser små rörliga punkter, streck eller ringar. De kallas för grumlingar.
- Du ser ljusblixtar i utkanten av synfältet.
- Du ser större rörliga sotflagor eller upplever att synfältet blir disigt.

Grumlingar

Grumlingar är strukturer i glaskroppen som är delvis genomskinliga. De brukar bli fler när ögat åldras. Grumlingarna blir också rörligare när glaskroppen blir mer vattnig eller när den lossnar. Det gör att grumlingarna syns tydligare.

Kan upplevas som smuts på glasögonen

Grumlingar uppfattas som gråsvarta halvt genomskinliga punkter, streck eller ringar i synfältet. De kan också uppfattas som smuts på glasögonen som inte går att putsa bort.

Du kan vänja dig vid grumlingarna

Grumlingarna sjunker med tiden undan i utkanten av synfältet så att du upplever att de försvinner. Det är också vanligt att vänja sig vid dem. Då störs du inte längre av dem.

Rör ögonen för att flytta grumlingarna

Det kan hjälpa att titta upp och ner några gånger om grumlingarna skymmer ditt synfält. Då brukar grumlingarna flytta på sig.

Blixtar

Att se ljusblixtar i utkanten av synfältet beror på att glaskroppen drar i näthinnan när glaskroppen lossnar. Då kan det uppstå ett hål i näthinnan. Det är allvarligt, men mycket ovanligt.

Rörliga sotflagor och dis

Det kan ha uppstått en blödning i något av näthinnans blodkärl om du ser stora rörliga fläckar som liknar sotflagor, eller om du får mycket disigt syn. Det är också allvarligt, men mycket ovanligt.

När och var ska jag söka vård?

De allra flesta som har grumlingar behöver inte söka vård eftersom besvären brukar gå över av sig själva efter några månader.

Kontakta en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) så snart som möjligt om du har ett eller flera av följande besvär:

- Du ser ljusblixtar i utkanten av synfältet.
- Du ser stora rörliga sotflagor eller får mycket disig syn.

Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Om det är bråttom

Kontakta en vårdcentral eller en jouröppen mottagning så snart det går om du ser en gråaktig eller mörk skugga i utkanten av synfältet. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar nästa morgon. Men vänta inte en hel helg. Det gäller speciellt om skuggan i utkanten av synfältet blir större.

Ring telefonnummer 1177 om du behöver [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Undersökning

För att ta reda på om du har en glaskroppsavlossning behöver läkaren undersöka dina ögon.

Det är viktigt att du blir undersökt av en läkare på en vårdcentral eller en ögonmottagning om du har tydliga symtom. Annars kan glaskroppsavlossningen i sällsynta fall göra så att det går håll på näthinnan. Då behöver du behandling.

Undersökning med ögonmikroskop

Läkaren gör en [ögonundersökning](#) med ett ögonmikroskop. Det består av en lampa och en förstoringsapparat. Ögonmikroskopet står på ett bord som går att höja och sänka.

Ögondroppar vidgar pupillen

Vissa delar av ögat kan vara svåra för läkaren att undersöka när pupillen har sin vanliga storlek. Därför vidgas ofta pupillen med ögondroppar.

Så går undersökningen till

Du sitter på ena sidan av ögonmikroskopet med hakan och pannan mot ett stöd. Det gör så att huvudet är helt stilla. På andra sidan av mikroskopet sitter läkaren och undersöker ögat med hjälp av förstorande linser.

Ljuset i mikroskopet är ganska starkt och bländande, men annars är undersökningen inte obehaglig.

Efter undersökningen

De första timmarna efter en undersökning bör du undvika att köra bil eller göra något annat som kräver att du har bra syn. Det gäller om du har fått pupillvidgande ögondroppar.

Behandling

Du behöver oftast inte någon behandling om du har en glaskroppsavlossning.

Behandling om näthinnan skadats

Näthinnan behöver lagas om det har gått håll på den, eftersom det finns risk att du kan få [näthinneavlossning](#). Hålet i näthinnan lagas med laser.

Behandlingen tar ungefär tio minuter och görs på en ögonmottagning.

Du gå hem direkt efter en laserbehandling. Men eftersom ögonen kan vara påverkade av undersökningen ska du undvika att köra bil eller något annat fordon.

Så går behandlingen till

Först bedövar läkaren ögat med ögondroppar. Sedan får du sitta med huvudet i ett stöd på ögonmikroskopet. Läkaren riktar sedan korta ljusstrålar med laser in i ögat. Det kan kännas som lätta stick i ögat men det brukar inte göra ont.

Efter behandlingen

Du kan vara ljuskänslig de första timmarna efter laserbehandlingen. Det beror på att pupillen har blivit vidgad. Därför ska du undvika att köra bil under den tiden. Du kan också ha svårt att läsa eller se skarpt på nära håll med det behandlade ögat de första timmarna. Men för övrigt mår du som vanligt, och kan också leva som vanligt.

Återbesök

Du blir ofta kallad till ett återbesök på ögonkliniken, efter ungefär en till två veckor. Då kontrollerar läkaren att allt läker som det ska.

Vad är en glaskropp?

Glaskroppen är en genomskinlig geléaktig massa som fyller ut utrymmet mellan linsen och näthinnan i ögat. Den sitter fast i näthinnan. Glaskroppen är inte nödvändig för [synen eller ögats funktion](#).

Grumlingar i glaskroppen följer ögats rörelser

Det är mycket vanligt att se något litet som följer med ögats rörelser när du flyttar blicken. De kallas grumlingar och beror på att det finns ogenomskinligare eller tätare partier i glaskroppen.

Du kan ha den här typen av prickar framför ögonen i alla åldrar. De syns bättre när du tittar mot en ljus bakgrund, till exempel en vit vägg, en boksida eller snö.

Glaskroppen skruppnar

Från 50-årsåldern blir glaskroppen allt mer lättflytande, som vatten. Glaskroppen sjunker också ihop. Vävnaden som fäster glaskroppen vid näthinnan blir svagare. Detta gör att glaskroppen så småningom lossnar från näthinnan. Det ger oftast inga allvarliga besvär, utan är en naturlig del av åldrandet.

Grumlingarna i glaskroppen blir fler

Grumlingarna i glaskroppen blir fler när ögat åldras. De följer med blicken och kan upplevas som om de gungar i synfältet. Det påverkar oftast inte synen.

Om glaskroppen lossnar eller drar i näthinnan

Ibland kan glaskroppen släppa från näthinnan baktill i ögat. Då kan grumlingarna komma hastigt. Ibland drar glaskroppen i näthinnan när den släpper. Då kan du se ljusblixtar. Du behöver då få [ögat undersökt av en ögonläkare](#) så att du kan få behandling.

Påverka och delta i din vård

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

- [Näthinneavlossning](#)
- [Ögonundersökning](#)
- [Så fungerar ögat och synen](#)
- [Patientlagen](#)

Senast uppdaterad:

2020-08-31

Redaktör:

Klara Johansson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Anders Behndig, läkare, professor i ögonsjukdomar, Umeå universitet, Umeå

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk

I

Om 1177

I

Kontakt

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).